



YTTRANDE
Fi2019/00123/S1

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

SOS Barnbyar Sverige
Box 17256
104 62 Stockholm

Återinförd skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet

Sammanfattning

SOS Barnbyar ser en stor samhällsvinst i att människor stimuleras att ge mer och därmed också ökar sitt engagemang för det gemensamma.

Vi är därför mycket positivt till att skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet ska återinföras. Skattereduktion för gåvor stimulerar ett ökat givande som skapar resurser för en mängd samhällsnyttiga verksamheter. En stark ideell sektor är en förutsättning för att klara flera av de samhällsutmaningar som Sverige och omvärlden står inför idag och är en förutsättning för ett hållbart samhälle. Skattereduktion för gåvor är därför inte bara viktigt för civilsamhället, utan för hela samhället i stort.

SOS Barnbyar vill understryka vikten av att skapa ett långsiktigt hållbart system som genom skatteavdrag på gåvor stimulerar den folkliga filantropin och bjuder in fler att vara med och bidra. Ett skäl till detta är helt enkelt att det krävs en långsiktigare ekonomisk förutsägbarhet för att civilsamhällets verksamheter ska få ett effektivt och ändamålsenligt genomslag. Ett annat mervärde är den samhällsnytta som uppstår då engagerade individer stöttar de ändamål som civilsamhället arbetar med. En långsiktigt hållbar samhällsutveckling gynnas av en förutsägbarhet i ett system som där långsiktigt givande premieras vilket uppnås genom att erbjuda ett skatteavdrag för gåvor.

Att återinföra skatteavdrag för gåvor till ideell verksamhet skulle innebära att fler kan vara med och ge mer till ideell verksamhet. Det skulle alltså medföra att givandet öppnas upp för fler och därmed ökar delaktigheten och engagemanget. Vi är positiva till en återinförd skattereduktion för gåvor därför att vi vill att alla ska få möjlighet att bidra till civilsamhällets arbete genom att skänka pengar, oberoende av ekonomiska förutsättningar. Det är i grunden en fråga om att alla som aktivt vill ska kunna vara med och bidra och att ingen ska exkluderas på grund av lägre inkomst.

SOS Barnbyar vill dock se förbättringar i förslaget. Vi vill att:

- Fler ändamål för skattereduktion för gåvor införs. Samtliga allmännyttiga ändamål, definierade i enlighet med inkomstskattelagen 7 kap 4 § bör godkännas.
- Juridiska personer ska kunna få skattereduktion för gåvor.
- Beloppsgränserna ändras för att inkludera fler. Gränsen på 200 kronor per gåvotillfälle bör tas bort helt och minsta belopp per år bör sänkas från 2 000 kronor till 1 500 kr. Taket på 6 000 kronor per år bör i ett första skede höjas till 10 000 kronor.
- Rapportering till Skatteverket och hantering av kontrolluppgifter förenklas avsevärt för gåvomottagarna.

Bakgrund

SOS Barnbyar stöttar barn som förlorat, eller som riskerar att förlora förälders omsorg i våra verksamheter i 135 länder. Vi ger individuellt, holistiskt stöd utifrån barnens behov och rättigheter, ända tills barnet blivit ung vuxen. Vår verksamhet omfattar social omsorg av barn som förlorat förälders omsorg i våra barnbyar, ungdomsboende och yrkesutbildningar, psykosocialt stöd till barn och föräldrar, humanitärt stöd till barn och familjer i utsatthet, föräldrautbildningar samt familjestärkande stöd till familjer i svår utsatthet (mikrolån, yrkesutbildningar mm.)

Målet är att barnen ska växa upp till självständiga, självförsörjande, bidragande vuxna.

Vi är medlemmar i FRII som är en branschorganisation som arbetar för tryggt givande i Sverige. FRII representerar 158 organisationer (bilaga 1) från alla delar av civilsamhället. Under 2017 samlade FRIIs medlemmar in drygt 8,7 miljarder kronor i gåvor från allmänheten, företag och organisationer. Av dessa utgör gåvor från allmänheten 5,6 miljarder kronor vilket är 64% av alla gåvor. FRII verkar för att insamling av gåvor ska bedrivas transparent, etiskt och professionellt.

Vår organisation välkomnar återinförandet av skattereduktion för gåvor

Vi är mycket positiva till ett återinförande av Skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet. En skattereduktion för gåvor uppmuntrar givande och bidrar därmed till ett levande och självständigt civilsamhälle. Erfarenheter från andra länder och forskningsstudier visar att skatteincitament ökar viljan att engagera sig genom att skänka pengar. Ökade intäkter betyder att ideella organisationer får en stabilare ekonomi och därmed har råd att bedriva mer verksamhet för att viktiga samhällsförstärkande förbättringar i Sverige och världen ska kunna genomföras.

Skattereduktion för gåvor stimulerar givande

När gåvoskatteavdraget infördes 2012 kunde vi se att det stimulerade till ett ökat givande som skapar resurser för en mängd samhällsnyttiga verksamheter. Från 2012 till 2013 ökade insamlade medel från allmänheten till landets 90-kontoorganisationer med 600 miljoner

kronor – från 5,2 miljarder till 5,8 miljarder kronor och bedömningen är att skattereduktionen var en bidragande orsak.

En metastudie som bygger på 128 separata studier (Peloza och Steel, 2005) om skatters påverkan på givandet i USA visar att givandet ökar mer än avdragsrätten. Enligt studien ger 1% ökning av avdragsrätten en skattad genomsnittlig ökning av gåvorna med 1,44%. Om detta stämmer ökar alltså de totala resurserna för olika typer av välfärdstjänster, även om det sker i ideell istället för i offentlig regi.

Sverige och resten av EU

Sverige är ett av de sista länderna inom EU som inte har någon form av skattereduktion för gåvor. Danmark och Norge som är länder med välfärdsstater av samma modell som den svenska har system för avdragsrätt för gåvor. Givandet i Norge har ökat kraftigt sedan avdragsrätten infördes 2005 där gränserna för avdragsgillt givandet är 500–40 000 NOK.

Allmänhetens syn

Enligt en undersökning genomförd av Novus på uppdrag av FRII i januari 2019 tycker drygt sex av tio personer att det är bra med någon form av skattereduktion för gåvor skänkta till ideella organisationer. Detta talar för att ett skatteavdrag på gåvor skulle motivera fler människor att vilja bidra ekonomiskt till civilsamhällets arbete med samhällsutveckling.

SOS Barnbyar organisation är positiva till minskade kostnader för organisationerna

Vi är mycket positiva till förslaget att ta bort de ansöknings- och årsavgifter som tidigare fanns för organisationer som ansöker om respektive godkänns som gåvomottagare. Flera av FRIIs medlemmar har vittnat om att avgifterna enligt ovan står i vägen för att kunna bli inkluderade som gåvomottagare. Avgifterna var ett hinder för framförallt mindre organisationer att överhuvudtaget kunna ansöka om att bli godkända som gåvomottagare.

Fler ändamål för skattereduktion för gåvor bör införas

Vi är positiva till att återinföra skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet men vill se att ändamålen för organisationernas verksamhet breddas. Vi anser att alla organisationer med allmännyttiga ändamål definierade i inkomstskattelagen 7 kap §4 ska inkluderas. Att inkludera fler ändamål ger alla organisationer samma möjligheter att bjuda in fler att bidra till verksamheten och bygger på så vis för en bred och folklig filantropi.

Företag bör kunna få skattereduktion för gåvor

Vi anser att även juridiska personer ska kunna få skattereduktion för gåvor. Att inkludera även företagen ökar incitamentet till socialt ansvarstagande och ideellt engagemang även hos näringslivet. För att införandet av skattereduktion för gåvor ska nå sin fulla potential anser vi att möjligheten att inkludera även juridiska personer bör ses över.

Beloppsgränserna bör ändras för att inkludera fler

Vi anser att den årliga beloppsgränsen enligt 22 § i inkomstskattelagen ska justeras till 1500 kronor per år istället för 2000 kr. Detta skulle möjliggöra för fler att vara med och ge och bidrar därmed till ett mer inkluderande civilsamhälle. Statistik över antalet personer som kunde ta del av skattereduktioner visar att det finns stor potential att inkludera fler genom att sänka gränsen för det sammanlagda beloppet. Endast 35% av personerna som fick en kontrolluppgift för skattereduktion för gåva kom upp till 2000 kr per år. Gränsen på 200 kronor per gåva enligt 21 § bör helt tas bort för att förenkla för såväl givaren som mottagaren samt inkludera fler givare.

När skattereduktion för gåvor återinförs bör den övre gränsen på 6000 kronor höjas till 10 000 kronor som ett första steg. Detta för att öka incitamentet för de som har möjlighet att ge mer, att också vara delaktiga och öka sitt givande.

Rapportering till Skatteverket bör förenklas för organisationerna

Vi anser att den administrativa bördan för mottagande organisation måste lättas avsevärt. Förslaget till ändring i 22§ i skatteförfarandelagen, där mottagande organisation åläggs att lämna kontrolluppgifter till givaren, anser vi bör ses över för att inte drabba civilsamhällets organisationer negativt. Att administrera kontrolluppgifter för givare är kostsamt och svårhanterligt för en stor del av de ideella organisationerna som är potentiella gåvomottagare. Om administrationen blir för stor och kostsam kan det få konsekvensen att civilsamhällets mindre organisationer inte har möjlighet att ansöka om att bli godkända gåvomottagare. För större organisationer innebär det också administrationen att existerande databaser och system måste anpassas, vilket också innebär ökade administrativa kostnader. En tung administration, vilket en kontrolluppgiftshantering kan anses vara för många av civilsamhällets organisationer, kan alltså stå i vägen för ett diversifierat och levande civilsamhälle.

Långsiktighet i införandet

SOS Barnbyar är positiva till ett återinförande av Skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet. Avslutningsvis vill vi dock poängtera att det är av mycket stor vikt att skattereduktionen införs med ett långsiktigt perspektiv. Erfarenheter från hur skattereduktionen utnyttjades under 2012–2015 visar att givarna utnyttjade skattereduktionen i ökad omfattning för varje år. Siffror från Skatteverket visar att antalet personer som fick skattereduktion för gåvor ökade med ca 70% mellan det första året (2012) och det sista året skattereduktionen fanns (2015). Antalet organisationer som var godkända gåvomottagare ökade från 43 till 78 under samma period. Vidare är den administrativa omställningen för att hantera skattereduktioner omfattande för mottagande organisationer vilket även det talar för vikten av långsiktighet i införandet.

För att skattereduktion för gåvor ska få full effekt och bidra till ett starkare civilsamhälle måste införandet ske med ett långsiktigt perspektiv.



SOS BARNBYAR
SVERIGE

Stockholm den 15 februari 2019

För SOS Barnbyar Sverige

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Catharina Gehrke', written in a cursive style.

Catharina Gehrke
generalsekreterare

